

Besvarelse

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Min redegørelse her i dag kan af flere grunde gøres ganske kort.

For det første fordi regeringens holdning til hele spørgsmålet om de kemiske våben klart og tydeligt er blevet tilkendegivet ved flere lejligheder her i folketinget. Selv har jeg således i folketingets spørgetid den 19. marts i år og også efterfølgende i et skriftligt svar til hr. Lasse Budtz understreget, at regeringen ikke vil kunne acceptere nogen plan for udstationering af kemiske våben, der omfatter Danmark. Det er også blevet fremhævet af forsvarsministeren, og det er en holdning, som der formentlig er bred enighed om her i tinget.

Ligeledes har regeringen gentagne gange fremholdt det som sit klare mål, at vi på enhver måde må søge fuldstændigt og effektivt at få fjernet kemiske våben ved aktivt at fremme indgåelsen af en global international aftale om forbud mod produktion, oplagring og anvendelse af kemiske våben. Også det er et mål, som jeg tror vi alle kan være fælles om, og som regeringen aktivt forfølger. Bl.a. bidrager Danmark til løsningen af de udestående tekniske problemer igennem vor deltagelse i en arbejdsgruppe, som er nedsat under nedrustningskonferencen i Genève.

Imidlertid tales der i forespørgslen specielt om, hvordan regeringen, som der står, på NATOs kommende ministermøder vil bidrage til at forhindre udstationeringen af nye kemiske våben i Europa, og jeg går ud fra, at forespørgerne her tænker på de møder, der står for døren imellem forsvarsministrene i DPC den 22. maj i år og mellem udenrigsministrene i rådet den 29.-30. maj. Svaret er kort og enkelt: spørgsmålet om en udstationering til Europa af nye kemiske våben ventes overhovedet ikke taget op til drøftelse på de forestående ministermøder.

Det er rigtigt, som hr. Pelle Voigt var inde på, at den amerikanske kongres som forudsætning for bevillinger til kemiske våben har betinget sig, at der skulle udarbejdes en beredskabsplan for deployering til Europa af kemiske våben i krisetid, men spørgsmålet om en beredskabsplan er slet ikke kommet op i NATOs organer, og der foreligger intet om, hvilken form for konsultationer i NATO en sådan plan i givet fald måtte blive gen-

stand for, og hvornår det eventuelt kunne tænkes at ske.

Så er der spørgsmålet om produktion af disse våben, der jo strengt taget ikke er omfattet af forespørgslen, men som hr. Pelle Voigt kom ind på i sin motivering for et øjeblik siden. Som det sikkert vil være bekendt, er der inden for NATO i den såkaldte forsvarsplanlægningskomité, DPC, på ambassadørniveau på møder den 15. og 16. maj i år som et led i den helt normale forsvarsplanlægning taget stilling til et amerikansk styrkemål vedrørende binære kemiske våben, og forud for dette møde i ambassadørkredsen havde regeringen haft en indgående drøftelse af sagen i det udenrigspolitiske nævn.

Her er tale om et emne, der hører under forsvarsministeren, men jeg vil gerne her bekræfte, at Danmark på mødet i forsvarsplanlægningskomiteen den 16. maj klart gav udtryk for, at Danmark ikke kunne acceptere det kemiske styrkemål, at vi derfor anmeldte et forbehold over for dette styrkemål, og at vi sikrede os, at dette forbehold blev registreret i beslutningsreferatet og optaget som en del af den rapport, som bliver forelagt forsvarsministrene i overmorgen.

Uanset at denne danske stillingtagen desværre bragte os ud af trit med en række andre NATO-lande, fandt regeringen, at den i kraft af Danmarks faste og langvarige afstandtagen fra kemiske våben måtte indtage denne holdning.

Men når det er sagt, finder jeg det på den anden side også rimeligt at pege på, at Sovjetunionen og Warszawapagtlandene fortsat råder over betydelige mængder af kemiske våben og ud fra enhver sammenligning langt mere end den begrænsede gengældelseskapacitet, som NATO besidder. Og jeg finder det påfaldende, at hr. Pelle Voigt overhovedet ikke kom ind på det spørgsmål i sin motivering af forespørgslen. For det rejser jo det spørgsmål, hvordan man i givet fald kan reagere på et angreb med kemiske våben imod Vesteuropa. Når Vesteuropa ikke besidder mulighed for gengældelse med egne kemiske våben, er der jo næsten ikke nogen anden gengældelse tilbage end atomvåben, hvis mulige anvendelse vi i øvrigt ønsker at begrænse mest muligt.

Forholdene er altså ikke så enkle, og det er de ikke, netop fordi Sovjetunionen og dets allierede har fortsat udvikling og produktion